

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΥΕ-44	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	E
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΤΕΧΝΗ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΣΤΕΡΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	HTTP://DMS.AEGEAN.GR		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση αυτού του μαθήματος ο φοιτητής/η φοιτήτρια θα πρέπει να μπορεί:</p> <p>-Να γνωρίζει και να ορίζει τους αρχιτεκτονικούς τύπους καθώς και τα βασικά στοιχεία της γλυπτικής και μνημειακής ζωγραφικής της υπό εξέταση περιόδου.</p>
--

-Να διακρίνει τα στοιχεία που διαφοροποιούν τους τύπους μεταξύ τους καθώς και μορφολογικά στοιχεία των ναών εσωτερικά και εξωτερικά. Επίσης να διακρίνει τις διάφορες καλλιτεχνικές τάσεις της εποχής στη γλυπτική και τη μνημειακή ζωγραφική.

-Να ερμηνεύει τη θεματογραφία και την εικονογραφία στη γλυπτική και τη ζωγραφική αντίστοιχα.

-Να αναλύει τις ιδιαιτερότητες στη διαμόρφωση των χώρων του ναού σύμφωνα με τις λειτουργικές ανάγκες, τον τύπο του ναού, τις επιδράσεις από άλλες καλλιτεχνικές παραδόσεις καθώς και με τις αντιλήψεις του κτήτορα.

-Να συνθέτει τα στοιχεία της αρχιτεκτονικής, της μορφολογίας του κτιρίου και της ζωγραφικής, ώστε να εντοπίζει τις ομοιότητες ανάμεσα στα μνημεία, να αναγνωρίζει τις διαφορετικές καλλιτεχνικές παραδόσεις και, τέλος, να χρονολογεί τα μνημεία και τη διακόσμησή τους.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

*Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών*

*Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*

*.....
Άλλες...*

.....

*Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία*

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εστιάζει στη μελέτη της ζωγραφικής, της αρχιτεκτονικής και της γλυπτικής που αναπτύχθηκαν στο νεοσύστατο βυζαντινό κράτος μετά τον 4^ο αιώνα μέχρι και το τέλος της εποχής του Ιουστινιανού. Παρουσιάζονται αναλυτικά οι καλλιτεχνικές τάσεις στη ζωγραφική της εποχής στα μεγάλα κέντρα της αυτοκρατορίας. Παράλληλα εξετάζεται η μεγάλη άνθιση στην αρχιτεκτονική με τους νέους τύπους σε άμεση συνάφεια με τη γλυπτική, η οποία φθάνει σε μεγάλη ακμή με τα αρχιτεκτονικά γλυπτά αλλά και τα σπουδαία έργα διακοσμητικής.

Εξετάζονται επίσης ιδιαιτερότητες στη διαμόρφωση των χώρων του ναού σύμφωνα με τις λειτουργικές ανάγκες και τον τύπο του ναού, επιδράσεις από άλλες καλλιτεχνικές παραδόσεις, καλλιτεχνικά εργαστήρια, επώνυμοι ζωγράφοι και η χορηγία.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη σχέση εικονογραφίας και χώρου σε συνάρτηση με λειτουργικά κείμενα που διαμόρφωσαν σε μεγάλο βαθμό τη ζωγραφική και την

αρχιτεκτονική αυτής της περιόδου.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες (1.56 ECTS)
	Προσωπική μελέτη	83 ώρες (3.32 ECTS)
	Τελική εξέταση	3 ώρες (0.12 ECTS)
	Σύνολο μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά</i>	Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνική Μέθοδος αξιολόγησης: προφορική εξέταση	

προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	
---	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωσση

ΜΠΟΥΡΑΣ, Χ., Μαθήματα Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής, τόμ. Β', Αθήνα 1975 (ανατ. 1980).

ΜΠΟΥΡΑΣ, Χ., *Ιστορία της Αρχιτεκτονικής*, τόμ. Β', Αθήνα 1992.

ΜΠΟΥΡΑΣ Χ., *Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή αρχιτεκτονική στην Ελλάδα*, Αθήνα 2001.

KITZINGER, E., *Η βυζαντινή τέχνη εν τω γενέσθαι*,

LOWDEN, L., *Πρώιμη Χριστιανική και Βυζαντινή Τέχνη* (Ελλ. Έκδοση), Αθήνα 1999.

KRAUTHEIMER, R., *Παλαιοχριστιανική και Βυζαντινή Αρχιτεκτονική*, Αθήνα 1998.

Ξενόγλωσση

CORMACK, R., *Byzantine Art*, Oxford 2000.

CORMACK, R., *Writing in Gold: Byzantine Society and Its Icons*, London 1985.

CORMACK, R. – VASSILAKI, M., *Byzantium 330- 1453* (Κατ. Έκθεσης), Royal Academy of Arts, London 2009.

CUTLER, A., *The Aristocratic Psalter in Byzantium*, Paris 1984.

CUTLER, A. - Spieser J.-M., *Byzance médiévale 700-1204*, Paris 1996

EVANS (ed.), H.C., *The Glory of Byzantium* (Κατ. Έκθεσης), Metropolitan Museum of Art New York 1997.

GRABAR, A., *Christian Iconography. A Study of Its Origins*, New York 1968.

Grabar A., *L' Iconoclasme Byzantin. Le dossier Archéologique*, Paris 1984²

KAZHDAN, A., et all (eds.). *The Oxford Dictionary of Byzantium*, 3 vols, New York – Oxford 1991.

KITZINGER, E., *Early Christian Art and Architecture*, 4th edn., Harmondsworth 1986.

-----, *Byzantine Art in the Making*, Cambridge MA 1977.

MAGUIRE, H., *Art and Eloquence in Byzantium*, Princeton 1981.

MANGO C., *Byzantine Architecture*, New York 1976.

MATHEWS Th., *The Art of Byzantium: between Antiquity and the Renaissance*, London 1998.

R. OUSTERHOUT, *Eastern Medieval Architecture*, Oxford University Press, 2020.

